

Varning för bedrägliga ansökningar om bolån och misstänkt penningtvätt

Finanspolisen vill uppmärksamma verksamhetsutövare på misstänkt penningtvätt genom bolån. Minst två banker har utsatts i närtid och antalet försök är omfattande. Då modus är likartat finns det anledning att misstänka att många av försöken är sammanlänkade.

Modus och gemensamma faktorer

I de aktuella fallen har personerna haft låga taxerade inkomster som inte gjort dem kreditvärda för ett bolån. I låneansökningarna har personerna uppgett att de under innevarande år påbörjat en fast anställning och inkommit med arbetsgivarintyg för att styrka detta.

Låntagarna har i samtliga fall en relativt svag anknytning till Sverige. Vanligtvis är de EU-medborgare som relativt nyligen har folkbokfört sig i Sverige. Det förekommer också att det är medborgare i länder utanför EU som har samordningsnummer eller personnummer.

Företagen som uppges vara arbetsgivare är färre i antalet, och många låntagare uppges arbeta på samma företag. I de flesta fall är företagens ekonomiska historik och tidigare omsättning sådan att det är mycket osannolikt att personerna är anställda där. Det förekommer även att större och mer etablerade företag uppgetts som arbetsgivare men där en kontroll visat att personen inte arbetar på företaget.

I flertalet fall har bostaden förvärvats. Räntebetalningar och amorteringar har sedan skötts utan anmärkning. Det rör sig alltså normalt inte om ett sedvanligt bedrägeri, där man försöker erhålla ett lån som aldrig avses betalas.

Det har dock förekommit rena bedrägeriförsök gentemot köpeskillingen. En person utan kreditvärdighet och med svag anknytning till Sverige har då försökt att genom bolån förvärva en bostad till ett pris avsevärt högre än vad säljaren relativt nyligen köpt den för. Det finns då anledning att misstänka säljaren använde den presumtiva köparen för att utföra ett bedrägeri mot lånegivaren.

Misstänkt syfte

I vart fall syftar verksamheten till att bevilja personer bolån på felaktig grund. De inblandade företagen kan i så fall användas för att erbjuda kreditvärdighet till personer som t.ex. arbetar svart eller lever av kriminell verksamhet.

En annan möjlig förklaring är att låntagarna är individer som registrerats i syfte att deras identiteter ska användas i kriminella upplägg. Personerna är då sannolikt inte ens kvar i Sverige utan har återvänt till hemlandet kort efter registrering och utfärdande av identitetshandling och elektroniskt Bank-id.

Räntor och amortering på bolånen betalas då sannolikt med pengar som härrör från illegal verksamhet. Genom amorteringarna sker en penningtvätt och bostaden blir även ett sätt för den kriminella gruppen att förvara tillgångar. När bostaden sedan säljs förs pengarna in i den legala ekonomin som vinst från en bostadsaffär.

Vidta åtgärder

Finanspolisen vill genom denna varning uppmärksamma verksamhetsutövare, särskilt då banker, på aktuellt modus.

Om en presumtiv låntagare nyligen är etablerad i landet och saknar taxerad inkomst är det en omständighet som bör föranleda fördjupad kundkontroll, särskilt då avseende rätt och avsikt att vistas i landet samt källa till inkomsten.

EU-medborgare behöver inte uppehållstillstånd för att vistas i landet och kan tilldelas person- eller samordningsnummer genom att uppfylla villkoren för uppehållsrätt. Att en EU-medborgare har person- eller samordningsnummer är därför i sig ingen indikation på hur stark anknytning till landet personen är, särskilt om det tilldelats nyligen. Personens ekonomiska förhållanden och aktivitet i Sverige kan då användas i kundkännedomen.

Personer som inte är EU-medborgare kan ha samordnings- eller personnummer trots att de saknar ett giltigt uppehållstillstånd. En lämplig kundkännedomsgåtgärd i dessa fall kan vara att kontrollera om, och i så fall för hur länge, en kund har uppehållstillstånd. Om uppehållstillstånd saknas eller är tillfälligt med kort giltighetstid kan detta vara indikationer på att lånet inte avses återbetalas.

Vid kontroll med arbetsgivaren bör dessa kontaktas genom ett växelnnummer och inte till ett mobilnummer som anges på intyget. Är det ett mindre företag där dessa möjligheter inte finns så bör kontroll av företaget även ske på annat vis för att bedöma om det är sannolikt att företaget kan utbetala den utlovade lönen.

Om någon verksamhetsutövare har varit utsatt och ännu inte rapporterat händelsen uppmanas de att inkomma med rapport skyndsamt.

Finanspolisen
Telefon: 010 56 368 00
E-post: fipo@polisen.se